

Africký mor ošípaných atakuje hranice Slovenskej republiky

Na základe medzinárodného monitoringu a niekoľkých podujatí, ktorých sa Slovenská poľovnícka komora zúčastnila ako pozorovateľ, predpoklady odborníkov ohľadom šírenia nebezpečnej nákazlivej vírusovej choroby Afrického moru ošípaných (ďalej len AMO), sa naplňajú. Prvý krát bola táto nákaza zaregistrovaná v Gruzínsku v roku 2007, odkiaľ sa postupne šírila do vnútrozemia Ruskej federácie, oblastí Moskvy, Bieloruska, pobaltských krajín, Poľska a súbežne aj do Ukrajiny. K nám bolo najbližšie ohnisko zachytené cca 70 km od hraníc so Slovenskou republikou pri Lvove. Opodstatnením sme očakávali, že vírus sa môže objaviť niekde na východnom Slovensku, kde bolo zorganizovaných aj niekoľko stretnutí a seminárov, s cieľom informovať poľovnícku a dotknutú verejnosť. Ako sme sa však stali svedkami, vírus sa obrovským skokom objavil vo východných Čechách konkrétne pri Zlíne, kde sa už identifikovalo 31 pozitívnych jedincov, ktoré boli buď ulovené alebo nájdené uhynuté. Pre riešenie otázky zamedzenia postupu vírusu v Európskej únii neexistuje jednotné a jednoznačné stanovisko, ale niekoľko odporúčaní, ktoré sa potvrdili počas priebehu vírusu a je nutné ich akceptovať.

Na Slovensku už niekoľko rokov pracujeme na znížení stavu diviačej populácie (viď Memorandum o spolupráci SPPK, SLK, SPK, výzvy na dodržiavanie plánu chovu a lovu, atď.). Čiastkové úspechy zníženia počtu diviačej zveri nám dokazuje i skutočnosť, kedy sa v poľovníckej sezóne roku 2016/2017 ulovilo 53 778 kusov, v roku 2015/2016 sa ulovilo 54 401 a v roku 2014/2015 bolo ulovených 54 406 kusov diviačej zveri. Tieto čísla svedčia o tom, že sa dosiahol strop a je potrebné pokračovať v znižovaní stavu diviačej zveri, čím vo výraznej miere môžeme zabrániť v šírení vírusu prostredníctvom migrácie diviačej populácie. Príklad výskytu AMO v Českej republike však naznačuje, že oveľa nebezpečnejšie šírenie je prostredníctvom iných faktorov a to hlavne mechanickým transportom vírusu vplyvom človeka.

Vírus predstavuje doteraz nepredstaviteľné následky pre chovateľov ošípaných, ale rovnako aj pre diviačiu populáciu. AMO dokáže zlikvidovať až 95 % populácie a jej regenerácia trvá minimálne 15 rokov. To znamená, že v prípade výskytu vírusu sa my poľovníci stávame len štatistami a vykonávačmi opatrení a vo väčšej miere likvidátormi kadáverov uhynutých jedincov. I z tohto dôvodu Slovenská poľovnícka komora vyzýva dotknuté orgány a osoby, všetkých držiteľov poľovníčích lístkov, užívateľov poľovníčích revírov, aby sa prijali opatrenia, ktoré zamedzia šíreniu tohto vírusu. Príklady z východného Poľska a Litvy, kde úspešne zastavili šírenie vírusu AMO by mali byť príkladmi, ktoré je nutné prijať na základe overenej praxe.

V prvom rade je nutné :

1. znížiť populáciu diviačej zveri, k tomu prijať opatrenia na úrovni Štátnej veterinárnej a potravinovej správy SR, na úrovni Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR, ktoré výraznej miere zjednodušia lov diviačej zveri na území celého Slovenska (výnimky zo zakázaných spôsobov lovu a z času lovu),
2. znížiť faktory napomáhajúce migrácii diviačej zveri (vyrušovanie, migráciu za potravou, zabezpečenie pokoja v domovských okrskoch diviačej zveri aj za cenu zákazu vstupu nepovolaným osobám - zber lesných plodov, atď.),
3. diviačiu zver nie kŕmiť, ale v malých dávkach prikrmovať, aby sa v danej lokalite udržali. V čase hojnosti zrenia poľnohospodárskych plodín zabezpečiť odvádzacie prikrmovanie,

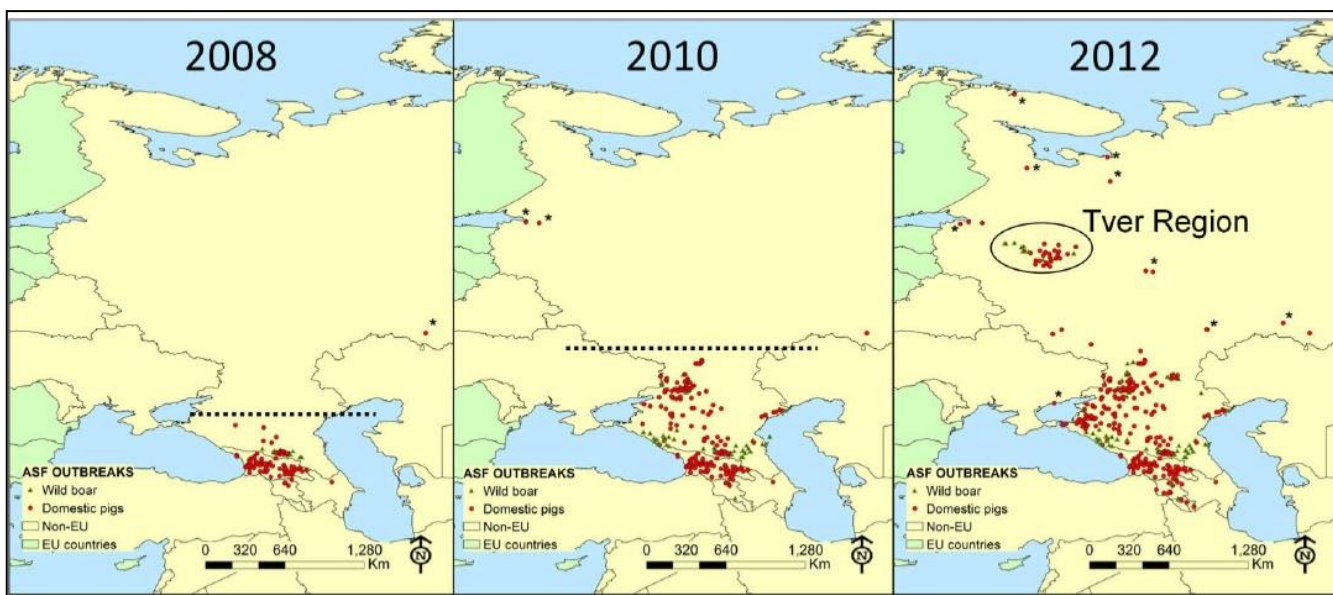
Africký mor ošípaných atakuje hranice Slovenskej republiky

4. plnenie plánu chovu a lovu nenechávať na zimné obdobie,

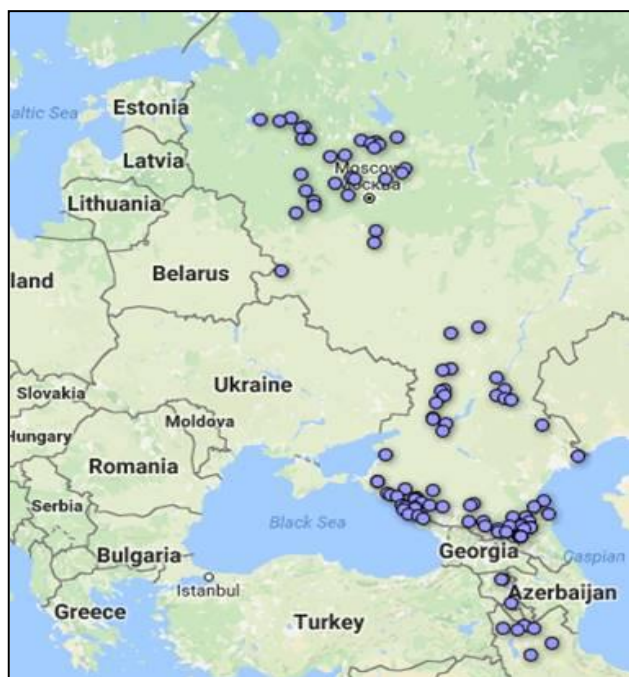
5. dodržiavať prísne hygienické opatrenia určené ŠVPS SR, ulovenú diviačiu zver sústreďovať na zberné miesta, zakázať vyvrhovanie ulovenej zveri na mieste ulovenia, ale na mieste na to vopred určenom.

Slovenská poľovnícka komora celú situáciu monitoruje a je v úzkom kontakte so Štátnou veterinárnou a potravinovou správou SR, Ministerstvom pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR a svojich členov bude o aktuálnej situácii okamžite informovať.

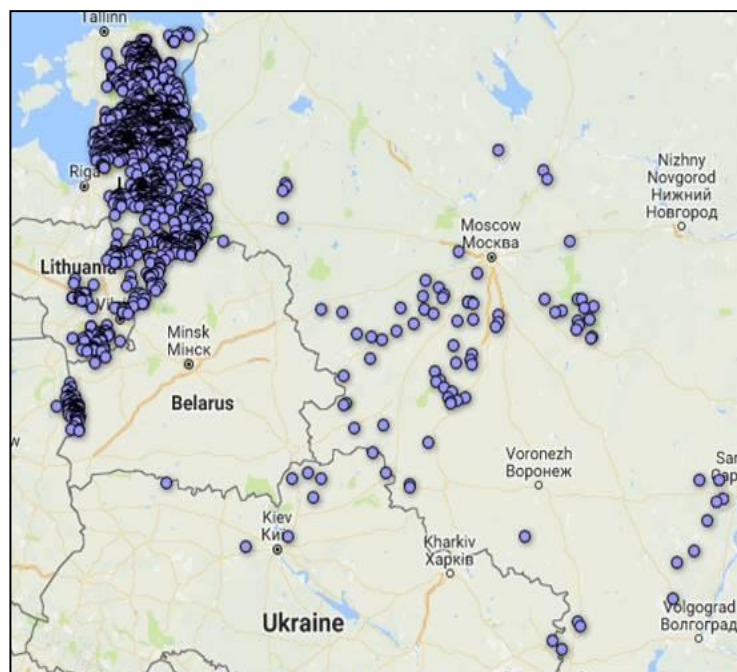
Obr. 1: Šírenie AMO v rokoch 2008-2012

Obr. 2: Šírenie AMO v rokoch 2014-2016

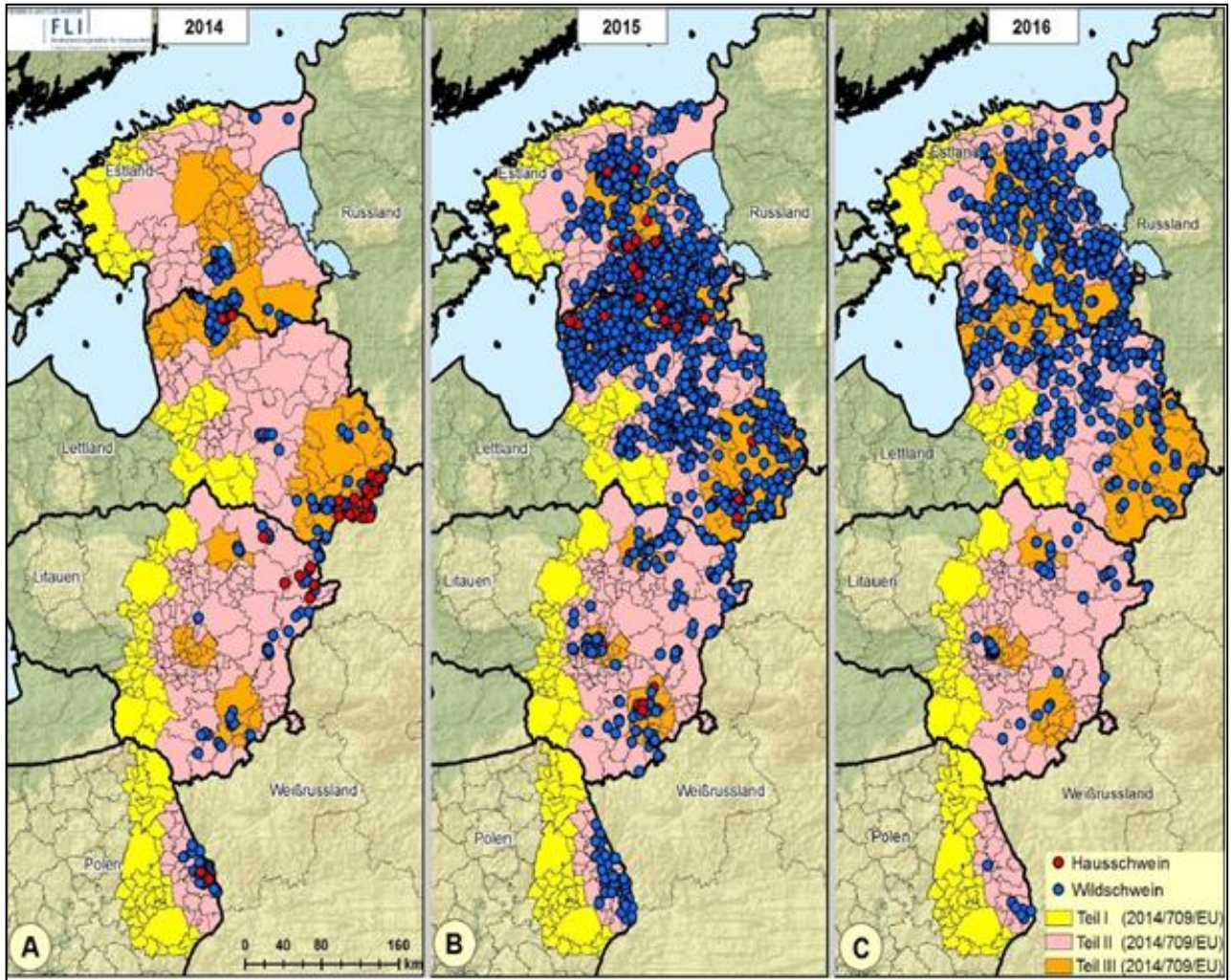

Obr. 3: Šírenie AMO v rokoch 2014-2016

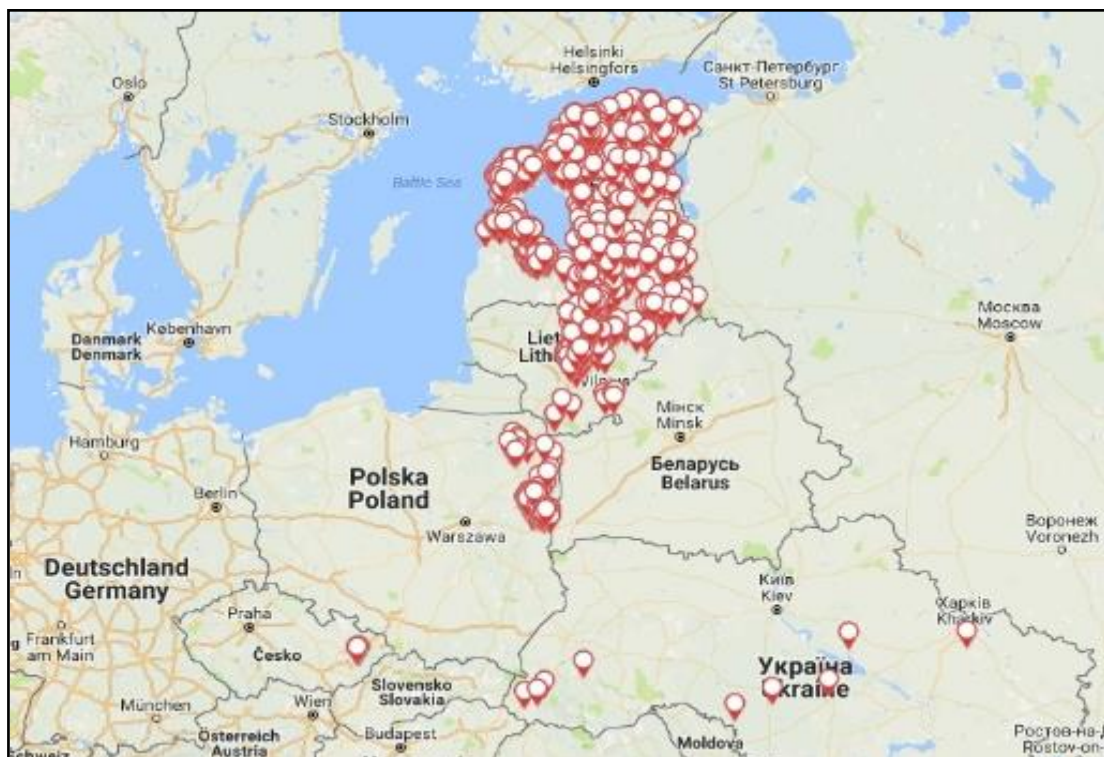

Africký mor ošípaných atakuje hranice Slovenskej republiky

Obr. 4: Šírenie AMO v pobaltských krajinách v rokoch 2014-2016

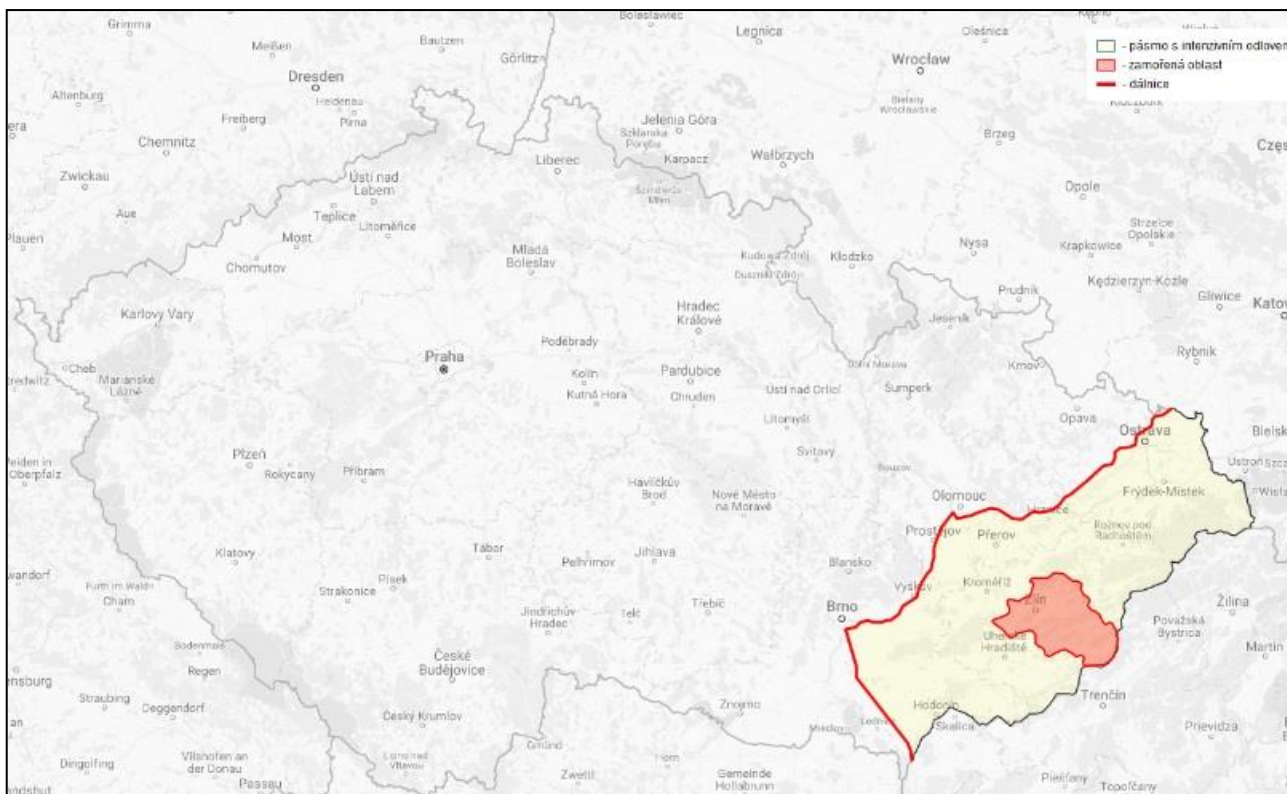

Obr. 5: Výskyt AMO v Európe k 17. 7. 2017

Africký mor ošípaných atakuje hranice Slovenskej republiky

Obr. 6: Výskyt AMO v Českej republike, jún 2017

Obr. 7: Nárazníková zóna na Slovensku, ktorá zahŕňa poľovné revíry trinástich okresov.

